

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/14/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414200516
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2014:5414200516.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. Q. nar. XX.XX.XXXX, t.č. bytom u matky, dieťa rodičov: matka - J. H. rod. K. nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom Mesto A. J., t.č. bytom A. J., R. I. XXXX/XX-XX a otec - X.. S. Q. nar. XX.XX.XXXX, bytom A. J., R. XXXX/XX, zastúpený JUDr. Pavlom Novotným, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 46, maloleté dieťa v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, Námestie slobody 1, Dolný Kubín, o návrhu matky na zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. S., takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. S. Q. nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

Obaja rodičia sú oprávnení mal. S. zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec X.. S. Q. je povinný platiť na výživu mal. S. sumou 140,- EUR mesačne k rukám starej matky maloletého E. K., vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred počnúc dňom 01.03.2014.

Zameškané výživné za obdobie od 01.03.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 90,- EUR je otec povinný zaplatiť v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku k rukám starej matky maloletého E. K..

Styk otca s mal. S. súd upravuje neobmedzene.

Vo zvyšnej časti súd návrh matky z a m i e t a .

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 6P/41/2012-21 zo dňa 01.08.2012 v časti o osobnej starostlivosti o maloletého ako aj v úprave výživného a úprave styku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu 06.02.2014 matka dieťaťa žiadala, aby súd zveril mal. S. do jej osobnej starostlivosti, a jeho otcovi aby súd určil povinnosť platiť na výživu maloletého mesačne sumou 250,- EUR. V odôvodnení návrhu uviedla, že na základe rozhodnutia OS Dolný Kubín č.k. 6P/41/2012-21 z 01.08.2012 bol mal. S. na základe návrhu otca zverený do osobnej starostlivosti otca a tento doteraz svoj záujem o osobnú starostlivosť o dieťa nezrušil. Mal. S. žije s ňou v spoločnej domácnosti a to od

02.02.2014, kedy sa presťahoval od otca s tým, že už nechce bývať v spoločnej domácnosti s otcom a jeho manželkou, s ktorou má sústavné a neprekonateľné problémy. Ona má záujem o zverenie mal. S. do jej osobnej starostlivosti. Dôvodom návrhu je skutočnosť, že osobná starostlivosť matky o dieťa je v záujme mal. S., pretože tento si nerozumie a má problémy s manželkou jeho otca a už nechce s nimi naďalej bývať v spoločnej domácnosti. Matka ďalej navrhla, aby súd upravil styk mal. S. s otcom neobmedzene. Výživné v sume 250,- EUR žiada vzhľadom na potreby maloletého, finančné možnosti otca dieťaťa, ako aj to, že ona je nezamestnaná a poberá len príspevok v hmotnej núdzi.

Otec dieťaťa sa k návrhu vyjadril písomne 18.03.2014 (čl. 32). V podaní uviedol, že súhlasí so zverením mal. S. do osobnej starostlivosti jeho matky. Prikláňa sa k názoru mal. S., ktorý za pár mesiacov dovŕši 18 rokov, je preto nevyhnutné jeho názor rešpektovať. Pokiaľ ide o matkou požadované výživné, toto on považuje vzhľadom k jeho finančným možnostiam za neprimerané, jednak vzhľadom na jeho finančné pomery ako aj na skutočnosť, že je jedinou zárobkovo činnou osobou vo svojej domácnosti; jeho manželka je dlhodobo nezamestnaná. Zároveň otec uviedol, že v prípade zverenia mal. S. do osobnej starostlivosti jeho matky, považuje za účelné, aby bolo výživné na maloletého zasielané k rukám maloletého, resp. jeho starej matky a to vzhľadom na pretrvávajúce problémy matky dieťaťa s požívaním alkoholických nápojov.

Na pojednávaní matka trvala na svojom návrhu, pričom nesúhlasila s výživným navrhovaným otcom dieťaťa z dôvodu, že výdavky na syna sú v súčasnosti vysoké a zakrátko bude mať 18 rokov. Na synovi už dlhšie videla, že sa niečo s ním deje, ale syn je uzavretejšia povaha a sám od seba jej nechcel o tom hovoriť. Videla na ňom, že niečo nie je dobré v rodine, v ktorej žije od Vianoc 2013. Sám sa rozhodol, že príde ku nej. Len postupne začína hovoriť, ale z toho čo povedal, mal výhrady voči manželke otca, že ho šikanuje. Syn má veľmi dobrý vzťah s otcom, ktorého má veľmi rád a keby nebolo manželky otca, tak by uňho ostal navždy. U nej je od začiatku februára a nemá žiadne problémy so synom. Vidí na ňom, že je vyrovnanejší. Keď prišiel ku nej, tak mal problémy so spaním, teraz už nie. Ona býva v trojizbovom byte spolu so starším synom, ktorý má 26 rokov a je zamestnaný. S. si s ním dobre rozumie. Opatruje matku, ktorá má 82 rokov a býva s nimi. Výživné na syna otcovi nehradila, pretože vedel, že je v zlej finančnej situácii a tak nechcel od nej výživné. Vie od syna, že otec mu hradil výdavky a navyše dostával od neho každý mesiac k rukám 50,- EUR. U nej je problém s peniazmi. U otca tento problém nebol, preto žiada tak vysoké výživné. Ona dostáva len dávky v hmotnej núdzi a opatrovateľský príspevok. Z toho čo dostane od štátu tak robí nákupy do domácnosti a prispieva mame, ktorá platí platby za byt 30,- EUR mesačne. Je vlastníčkou chaty, ktorú zdedila po otcovi. Iný majetok nemá. Túto chatu nechce predať, aby mala určitú finančnú zábezpeku do budúcnosti. Platí poisťovňu. Ešte nevie aké sú všetky výdavky na syna. Otec mu naďalej platí po 50,- EUR, z toho sa hradí stravné v škole. Ona platí bežné výdavky na S.. Syn chodí do 3. ročníka Strednej odbornej školy Dolný Kubín a študuje za stolára. Zdravotný stav syna je dobrý. Nie je liečená kvôli závislosti na alkohole, však tento problém v súčasnosti nemá, možno sa na to spýtať syna, ale ona nie je úplný abstinent. Niekedy si ide na vodku. Vie od syna, že manželka otca je zamestnaná u Urbana v projekcii, takže v rodine otca sú dva príjmy. Je normálne, že otec zaplatil lyžiarsku výstroj synovi, veď je jeho otec. Keby mala na to peniaze, tak to zaplatí. Pokiaľ požadovala výživné vo výške 250,- EUR, tak tieto peniaze sú pre syna. Ona by mu z nich nič nezobrala. Synovi treba kúpiť všetko oblečenie čo potrebuje, pretože tieto veci ostali po jeho odchode u otca a syn ich nechce. Súhlasí s tým, aby výživné bolo poukazované do plnoletosti syna k rukám jej matky E. K., s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Vzhľadom k tomu, že otec zaplatil synovi vyššie výdavky na autoškolu vo februári, tiež prispel 50,- EUR tak ako dával synovi aj v čase keď bol u neho, žiada o určenie výživného od 01.03.2014.

Otec na pojednávaní navrhoval výživné na syna v sume 100,- EUR mesačne. V čase keď syn býval ešte u starej mamy tak mal S. problémy v škole, kde mal zlé výsledky. Ako prišiel k nim, tak sa v škole zlepšil, avšak mali naňho aj určité nároky. Pred polrokom bolo treba sa viac pripravovať do školy. Manželka sa teda snažila, aby sa viac učil a toto zrejme synovi vadilo. Tiež aj to, že ho začali obmedzovať na počítači, lebo podľa neho sa syn stával už závislým od počítačových hier. On môže zhodnotiť vzťahy syna s manželkou ako veľmi dobré. Avšak bude rešpektovať stanovisko syna, keď chce byť pri matke.

On v podstate nešiel za matkou, išiel bývať k starej mame a bratovi. Synovi dával 50,- EUR k rukám. Z toho si platil stravu v škole, čo je asi 20,- EUR. Platil mu telefón, čo vychádza okolo 8,- EUR a všetky ďalšie výdavky, čo sa týka oblečenia i ďalších bežných výdavkov. Kúpil mu tiež počítač. Keď mal syna pri sebe, tak chodieval do domácnosti matky, ale vždy hovoril, že ide za starkou alebo za K.. Syn sa v škole skladá na stužkovú, čo mu platil po 50,- EUR ročne. Minulý rok bol na lyžiarskom, takže mu kúpil celú potrebnú výstroj, čo vyšlo 400,- EUR. Tiež mu kúpil nový počítač, ktorý stál dosť, okolo 700,- EUR. Zarobí okolo 500,- EUR až 600,- EUR mesačne. Podniká najmä s predajom náhradných dielov na poľnohospodársku techniku. Jeho manželka je nezamestnaná, je bez príjmu, keď z práce dostala výpoveď. Vlastní byt s manželkou, v ktorom bývajú a auto zn. Kia ceed; toto auto má už 6 rokov. Platí nájomné za byt, k čomu predložil inkaso za 02/2014, z ktorého súd zistil výšku nájomného 166,90 EUR, výška zálohy na elektriku je 48,- EUR a poplatok rozhlas a TV 4,64 EUR. Platí poisťovné na S. k čomu predložil ústrižok o platbe poisťovného v Kooperative, z ktorého súd zistil platbu vo výške 11,09 EUR a to za obdobie 01/2014 až 04/2014. Ďalej platí stravné dcére v škole vo výške 22,- EUR, k čomu predložil na pojednávaní kópiu výpisu z účtu, kde sú uvedené ďalšie jeho pravidelné mesačné platby; okrem stravného dcére, tiež platby poisťovného na dcéru a manželku, tiež aj platba za plavecký dcére vo výške 50,- EUR. Tiež platí stavebné S. aj dcére a ide o dlhodobú platbu. Nemá žiadne záväzky. S. začal platiť autoškolu, k čomu predložil príjmové pokladničné doklady, z ktorých súd zistil platby na S. vo výške 15,- EUR 19.02.2014, 21,- EUR 28.02.2014 a 190,- EUR 03.03.2014; ide o zaplatenie kurzu prvej pomoci, potvrdenie na vodičský preukaz a zaplatenie zálohy v autoškole. Zaplatil poplatok za autoškolu vo výške 190,- EUR, čo je polovica celého poplatku. Ešte mu treba zaplatiť poplatok za stužkovú pre syna po 50,- EUR na ďalšie dva roky. S rodinou chodieval každoročne do Chorvátska, chodieval s nimi aj S.. Takto boli spolu aj minulý rok. Od 01.03.2014 synovi dal k rukám 50,- EUR tak ako v predošlých mesiacoch, platil poisťovné.

Mal. S. na pojednávaní, bez prítomnosti rodičov, uviedol, že keď prišiel k otcovi, tak si myslel, že to už je natrvalo. S otcom si veľmi dobre rozumie. Problém je s jeho manželkou. Myslí si, že ona nemala čo zasahovať do toho ako sa otec o neho stará, alebo vôbec do neho, pretože on bol zverený otcovi. Vadilo mu, že rozhodovala o ňom, napr. keď mu otec povolil niekam ísť, tak tesne predtým ako tam mal ísť, tak mu ona zakázala. Hoci rozhodnutie otca bolo iné. Nemyslí si, že k tomu mala nejaký dôvod, že by sa niečo stalo odvtedy ako mu otec dovolil odísť. V prvom polroku sa v škole udiali viaceré zmeny, menili sa im vyučujúci, takže to bolo náročnejšie na učenie. Manželka otca mu pomáhala v učení napr. tak, že ho preskúšavala, bola to skôr jej iniciatíva ako jeho. Predtým ako odišiel od otca, tak sa vzťahy medzi ním a otcovou ženou ešte viac vyostřili, prakticky už medzi nimi nebola žiadna komunikácia. Jeho v škole bavia odborné predmety. Nešla mu angličtina. Keď sa poučil do školy, tak býval na počítači. Jemu to manželka otca nevytýkala; keď bolo treba, tak jej aj pomohol, aj z vlastnej vôle. Ten zákaz čo spomínal, čo mu nedovolila manželka otca ísť s bratom do D., tak spôsobil aj hádky medzi manželkou a otcom, pretože otec si stál za svojim, keď mu dal súhlas, aby šiel. On tam nakoniec aj bol a vôbec to nevadilo, pretože na druhý deň do školy šiel, bol vyspatý a nebol v tom žiaden problém. Chcel sa vrátiť k mame aj kvôli babke, ktorá už na tom nie je veľmi dobre a má vysoký vek. Ona sa tomu veľmi potešila. U mamy je spokojný. Má veľmi dobrý vzťah so starkou a s bratom. S otcom sa stále stretáva. Od otca dostával pravidelne 50,- EUR mesačne, z čoho si zaplatil stravu v škole okolo 30,- EUR a zvyšok mu ostalo. Otec platil všetky jeho výdavky. Chodí na basketbal, ale tam sa poplatky neplatia. Manželka otca bývala doma, keď prišiel zo školy. Sem tam asi jeden až dvakrát do mesiaca niekde chodila robiť, ale nevie presne kde. Nevie aký má otec príjem. On má dobrý vzťah s dcérou otca. Manželka otca sa o domácnosť a o nich dobre starala, v tomto nebol problém. Doma zabezpečuje chod domácnosti mama a oni jej pomáhajú. Mamina si aj teraz občas vypije, ale nebýva to často. Väčšinou ide niekde vonku.

Právny zástupca otca na pojednávaní uviedol, že na základe vykonaného dokazovania k otázke zverenie mal. S. do starostlivosti matky sa prikláňajú k názoru maloletého, ktorý za tri mesiace dovŕši 18 rokov, preto majú za to, že tento treba rešpektovať. Vo vzťahu k výške výživného, ktoré požaduje matka, túto považujú za neprimeranú a to vzhľadom na otcove finančné pomery. Vo výške výživného sa pripájajú k vyjadreniu otca, ktoré navrhoval vo výške 100,- EUR mesačne a toto z hľadiska účelnosti by bolo vyplácané k rukám mal. S. alebo jeho starej mamy, s ohľadom na problémy matky s požívaním alkoholických nápojov.

Kolízny opatrovník vzhľadom na vek a vôľu mal. S., súhlasil so zverením S. do osobnej starostlivosti matky a výživné navrhol vo výške 120,- EUR mesačne so zohľadnením toho, že otec prispieva na potreby syna aj nad rámec takejto sumy.

Okrem výsluchu účastníkov konania, výsluchu maloletého dieťaťa, súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s potvrdeniami ÚPSVaR Dolný Kubín podanými na matku z čl. 18-21 a z čl. 27, s rozhodnutiami ÚPSVaR Dolný Kubín zo dňa 25.02.2014 a 26.07.2013 týkajúcimi sa matky z čl. 34-36, s výpisom z LV č. XXXX k.ú. D. Q., s daňovým priznaním otca za rok 2012 vrátane výkazov o príjmoch a výdavkoch a majetku a záväzkoch, s potvrdením ÚPSVaR Dolný Kubín o evidencii manželky otca v evidencii uchádzačov o zamestnanie zo dňa 24.02.2014, s časťou výpisu z účtu otca o výške jeho opakovaných platieb v mesiaci februári 2014 z čl. 60-61 a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

Tiež sa oboznámil s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp.zn. 11P/10/2005 z neho najmä s rozsudkom č.k. 11P/10/2005-194 zo dňa 18.01.2008 a sp.zn. 6P/41/2012 z neho najmä s rozsudkom č.k. 6P/41/2012-21 zo dňa 01.08.2012.

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Vyššie uvádzaným rozsudkom č.k. 11P/10/2005-194 zo dňa 18.01.2008 súd zamietol návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti o mal. S., ktorou sa domáhal zverenia maloletého z osobnej starostlivosti matky do jeho osobnej starostlivosti. Zároveň určil nad výchovou maloletého dohľad a zvýšil výživné na mal. S. zo strany otca na sumu 1.200,- Sk mesačne od 01.10.2007. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného čiastočne zastavil a vo zvyšku zamietol. V čase tohto rozhodnutia bol maloletý žiakom 6. ročníka ZŠ. Matka bola nezamestnaná do 14.01.2008, kedy uzavrela so zamestnávateľom BELEZ s.r.o. Dolný Kubín, avšak na dobu určitú, len do konca zimnej lyžiarskej sezóny 2007/2008 v lyžiarskom stredisku Ski Kubínska hoľa s dohodnutou hodinovou mzdou 50,- Sk/hod. Matka bola vlastníčkou zastavaného pozemku pod chatou a spoluvlastníčkou chaty spolu so svojou matkou. Otec žil v manželstve s A. Q., z ktorého mal ďalšiu vyživovaciu povinnosť k S. Q. nar. XX.XX.XXXX. Jeho manželka bola zamestnaná s priemerným čistým mesačným príjmom 8.167,- Sk. Otec od mája 2006 podnikal ako živnostník, v daňovom priznaní za rok 2006 vykázal príjmy vo výške 2.224.871,- Sk a výdavky vo výške 2.139.591,- Sk, t.j. základ dane vo výške 85.280,- Sk a tento výsledok sa týkal podnikania v rozsahu 7,5 mesiaca v roku 2006. S manželkou vlastnil 4-izbový byt, boli spoluvlastníkmi dvojgaráže a majiteľmi osobného motorového vozidla. Rozsudkom č.k. 6P/41/2012-21 z 01.08.2012 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej došlo k zmene osobnej starostlivosti o maloletého. Rodičia sa dohodli na zverení mal. S. do osobnej starostlivosti otca a matka sa zaviazala platiť na výživu syna minimálne výživné vo výške 30 % mesačne zo sumy životného minima na nezaopatrené dieťa určené zákonom. Styk maloletého s matkou bol upravený neobmedzene. Zároveň súd zrušil nariadený dohľad nad výchovou maloletého, na základe rozsudku č.k. 11P/10/2005-194 z 18.01.2008. Súd pri schvaľovaní rodičovskej dohody zohľadňoval prejavenu vôľu maloletého, ktorý mal v tom čase 16 rokov a chcel bývať pri otcovi a bral do úvahy aj skutočnosť, že otec dokázal maloletému do budúcnosti poskytnúť stabilné výchovné prostredie. V čase rozhodovania bola matka nezamestnaná a jej jediným príjmom boli dávky v hmotnej núdzi vo výške 62,50 EUR. Výsluchom rodičov aj mal. S. v tomto konaní bolo zistené, že maloletý býva pri matke, ktorá žije v spoločnej domácnosti spolu so svojou matkou E. K. a plnoletým synom K. H. a to od začiatku februára tohto roku, k čomu došlo na základe rozhodnutia mal. S.. Jeho stanovisko ako vyplýva z výsluchu na pojednávaní dňa 20.03.2014 je nezmenené, naďalej chce ostať pri svojej matke a starej matke, tiež aj pri bratovi a to z dôvodu predchádzajúcich pretrvávajúcich nezhôd s manželkou otca, A. Q.. Výpoveďou maloletého bolo zistené, že nesúhlasil a veľmi zle znášal zásahy manželky otca do jeho výchovy. Vzťahy medzi maloletým a súčasnou manželkou otca boli dlhšiu dobu napäté a podľa vyjadrenia maloletého, pred odchodom z domácnosti otca prestali vzájomne komunikovať. Maloletý potvrdil, že jeho matka sa dokáže primerane postarať o domácnosť, aj za pomoci ďalších členov rodiny. Vzťahy maloletého a otca sú naďalej veľmi dobré. S. sa aj po odchode z domácnosti otca s otcom často kontaktuje. S. je v 3. ročníku Strednej odbornej školy v Dolnom Kubíne, platí si ročný poplatok na stužkovú vo výške 50,- EUR. Tento poplatok ako aj ďalšie výdavky spojené so štúdiom mu hradil otec. Matka je poberateľkou dávok v hmotnej

núdzi vyplácaných od augusta 2013 vo výške 78,88 EUR, od 01.02.2014 vo výške 78,- EUR mesačne. Je poberateľkou peňažného príspevku za opatrovanie svojej matky ako osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vo výške 46,69 EUR mesačne. Žije so svojou a synom K., ktorý je už zamestnaný, v byte, za ktorý spoločne hradia výdavky spojené s bývaním. Otec naďalej podniká ako živnostník. Z daňového priznania za rok 2012 vyplýva výška jeho príjmov z podnikania 148.453,82 EUR a výška výdavkov 145.431,23 EUR, t.j. základ dane vo výške 3.022,59 EUR. Výdavky predstavujú predovšetkým investície do nákupu tovaru. Z podnikania vykázal rozdiel majetku a záväzkov 69.548,- EUR. Manželka otca A. Q. je evidovaná ako nezamestnaná príslušným úradom práce od 01.05.2013 a je bez príjmu. Počet vyživovacích povinností otca sa nezmenil, má teda ešte jednu vyživovaciu povinnosť k dcére, ktorá je v súčasnosti žiačkou základnej školy. Taktiež rozsah majetku, ktorého vlastníkom je otec, resp. ktorý má v spoluvlastníctve s manželkou, je v podstate nezmenený. Otec uhrádza z príjmu preddavkovú mesačnú platbu za byt vo výške 166,90 EUR, zálohu na elektriku 48,- EUR a poplatok za rozhlas a TV 4,64 EUR. Hradí stravné dcére v škole vo výške okolo 22,- EUR, poisťné dcére S. vo výške 25,- EUR mesačne a 51,54 EUR štvrťročne, poisťné manželky vo výške 8,97 EUR štvrťročne a 36,01 EUR mesačne. Synovi uhrádzal všetky výdavky spojené s jeho štúdiom, navyše mu každý mesiac dával po 50,- EUR mesačne, v čom pokračuje aj po odchode S. k matke, z čoho si S. hradí stravné v škole a zvyšok predstavuje vreckové. Z predložených dokladov bolo zistené, že synovi uhradil platby za autoškolu a to vo februári vo výške 21,- EUR a 15,- EUR a 03.03.2014 vo výške 190,- EUR, čo bola platba polovičnej sumy poplatku za autoškolu. Z výpovede otca, ktorú matka potvrdila, vyplýva, že synovi zakúpil v roku 2013 v súvislosti s lyžiarskym výcvikom celú lyžiarsku výstroj, na čo vynaložil podľa výpovede 400,- EUR. Tiež mu kúpil nový počítač v hodnote zhruba 700,- EUR.

Podľa § 26 Zákona č. 36/2005 o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“), ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ZoR, ods.:

1/ Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ZoR, ods.:

1/ Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

2/ Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

3/ Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

4/ Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

5/ Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

6/ Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ZoR, ods.:

1/ Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

2/ Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Súd za súhlasného vyjadrenia oboch rodičov, rešpektujúc pritom názor maloletého, návrhu na zmenu výkonu osobnej starostlivosti o maloletého s poukazom na ust. § 26 ZoR vyhovel a S. Q. nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá už fakticky zabezpečuje túto starostlivosť od začiatku februára 2014, kedy S. odišiel od otca k svojej mame a starej mame. V danom prípade je maloletý vo veku blízkom dospelosti, kedy je potrebné rešpektovať predovšetkým jeho názor. Má vytvorený kladný vzťah k matke a blízke citové vzťahy sú vytvorené aj medzi S. a jeho starou mamou E. K. a bratom K., ktorí žijú s matkou v spoločnej domácnosti. Súd zároveň upravil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému, pričom pri určení výživného zohľadňoval potreby maloletého dieťaťa ako aj možnosti a schopnosti oboch rodičov a tiež aj blízky citový vzťah medzi otcom a S., v dôsledku ktorého otec uhrádzal maloletému všetky výdavky a to nielen bežné a spojené so školskou dochádzkou, ale aj spojené s jeho záujmami a to v nadštandardnom rozsahu (len v roku 2013 kúpa počítača vo vyššej cene a celej lyžiarskej výstroje, začiatkom roku 2014 ho podporil v snahe získať vodičské oprávnenie a v celom rozsahu mu financuje autoškolu, každoročne bráva syna na letnú dovolenku do Chorvátska). Posledne bola vyživovacia povinnosť otca k S. upravovaná vyššie uvedeným rozsudkom zo dňa 18.01.2008. Vtedy otcovi bola určená povinnosť platiť na výživu syna po 1.200,- Sk mesačne (40,- EUR). V tom čase bol S. žiakom druhého stupňa ZŠ a otec podnikal v rovnakom odbore ako v súčasnosti, z ktorého dosahoval zisk. Jeho manželka bola zamestnaná a súd vychádzal z toho, že otec mal okrem S. ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť k dcére zo súčasného manželstva. Pomery matky boli nepriaznivé, bola ešte len krátko dobu zamestnaná, aj to len na obdobie zimnej lyžiarskej sezóny a predtým bola poberateľkou dávok v hmotnej núdzi. V porovnaní so začiatkom roku 2008 sa zvýšili výdavky na potreby mal. S. nakoľko je už vo veku 17-tich rokov, teda vo veku dospievania a rastu a je študentom 3. ročníka strednej odbornej školy. U matky je finančná situácia naďalej nepriaznivá, jej príjem je nízky, keďže predstavuje len dávky v hmotnej núdzi a vyplácaný opatrovateľský príspevok za opatrovanie matky. Je teda dôvodné určenie výrazne vyššieho výživného ako tomu bolo v roku 2008. Avšak návrh matky na určenie výživného až vo výške 250,- EUR mesačne súd považuje za neprimerane vysoký. Otec je síce naďalej podnikateľom s obratom vyšším ako za rok 2006, z ktorého sa posledne vychádzalo a z podnikania vykazuje kladný hospodársky výsledok, teda z jeho príjmov z podnikania je schopný podieľať sa na výžive dieťaťa vo väčšom rozsahu ako v roku 2008, avšak treba prihliadať aj na zmenu, ktorá sa týka pomerov otca a to na skutočnosť, že jeho manželka je už od 01.05.2013 nezamestnaná, riadne evidovaná úradom práce a nemá príjem. Pokiaľ matka poukazyvala na to, že v skutočnosti manželka otca má pravidelné príjmy, tak toto tvrdenie nepotvrdil mal. S., ktorý žil s otcom až do februára tohto roku a ktorý sa vyjadril, že manželka otca z domácnosti odchádzala robiť 1-2x do mesiaca, a teda nemožno konštatovať, že by mala zabezpečenú určitú pravidelnú prácu a na základe nej príjem, ktorý by bolo možné zohľadniť. V súčasnosti sú všetky výdavky domácnosti ako aj potreby dcéry S. hradené len z príjmu otca, ktorému sa výdavky na dcéru zvýšili, keďže táto je už žiačkou druhého stupňa ZŠ a v čase posledného určovania výživného na S. zo strany otca, bola predškôlčkou. Navyše je treba zohľadňovať tú skutočnosť, že medzi otcom a maloletým je vytvorený silný citový vzťah, dôvodom odchodu maloletého od otca neboli ich vzájomné nezhody, a aj po odchode S. k matke, otec naďalej dáva k rukám synovi 50,- EUR mesačne, uhradil mu nemalé výdavky spojené s autoškolou (čo vylepšuje jeho budúce pracovné možnosti, keď vodičské oprávnenie je často podmienkou zamestnávateľov), naďalej mu platí poisťné. So synom udržiava kontakty a je teda predpoklad, vzhľadom na uvedené správanie sa otca a jeho vzťah k S., že aj do budúcnosti bude syna finančne podporovať a hradiť výdavky spojené so spoločnými stretnutiami. Na základe uvedených pomerov u maloletého aj u otca, s prihliadnutím na príležitostné plnenia, ktoré synovi poskytuje, súd určil výživné vo výške 140,- EUR mesačne, ktoré považuje za primerané a v súlade kritériami upravenými v § 62 a § 75 ZoR. Výživné je určené v súlade s návrhom matky t.j. od 01.03.2014. Pokiaľ matka žiadala o určenie výživného vo väčšom rozsahu, súd jej

návrh v časti prevyšujúcej sumu 140,- EUR mesačne zamietol z dôvodu neprimeranosti požadovaného výživného. Zároveň vyčíslil zameškané výživné od 01.03.2014 do vyhlásenia rozsudku t.j. za mesiac marec vo výške 90,- EUR a pri vyčíslení zohľadnil platbu otca na syna uhradenú k rukám S. vo výške 50,- EUR, ktorú potvrdila aj matka. Určené výživné a tiež aj zameškané výživné uložil otcovi hradiť k rukám starej matky maloletého, E. K. a to za súhlasu matky dieťaťa. Od plnoletosti S. sa výživné na dieťa, ktoré je naďalej odkázané výživou na rodičov, platí priamo oprávnenému dieťaťu. Styk otca so synom bol upravený v neobmedzenom rozsahu, čo je v záujme zachovania a upevňovania vzájomných vzťahov.

Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn. 6P/41/2012-21 zo dňa 01.08.2012 v časti o osobnej starostlivosti o maloletého ako aj v úprave výživného a úprave styku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.).

V prípade podania odvolania, toto treba podať v potrebnom počte rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami. V tomto prípade v troch vyhotoveniach. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrhom na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).